

การบริโภคภาคครัวเรือนของฟิลิปปินส์คาดว่าจะสามารถกลับมาฟื้นตัวได้ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2564 จากความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นและปัจจัยหนุนสำคัญจากยอดเงินโอนกลับประเทศของแรงงานฟิลิปปินส์ ในต่างประเทศ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจในปีนี้กลับไปสู่ระดับก่อนเกิดวิกฤต COVID -19

นาย Chidu Narayanan นักเศรษฐศาสตร์จากธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (Standard Chartered Bank) เปิดเผยว่า การบริโภคภาคครัวเรือนซึ่งเป็นภาคส่วนสำคัญที่เศรษฐกิจฟิลิปปินส์ต้องพึ่งพา เป็นหลัก คาดการณ์ว่าจะสามารถกลับมาฟื้นตัวได้ในไตรมาสที่ 3 ของปีนี้ เนื่องจากในช่วงครึ่งปีแรกการสร้างงาน และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคจะยังคงอยู่ในภาวะชะงักงัน ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องมาจากการใช้มาตรการล็อกดาวน์และมาตรการกักกันชุมชนเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในปีที่ผ่านมา รวมทั้งสถานการณ์ความไม่แน่นอนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของรัฐบาล ส่งผลให้ความเชื่อมั่นและการบริโภคภาคครัวเรือนหดตัวลงอย่างหนักในปี 2563 นอกจากนี้ ผลจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวส่งผลให้ธุรกิจต่างๆ ต้องปิดตัวลงและทำให้ประชาชนหลายล้านคนต้องตกงาน โดยรายงานตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปี 2563 พบว่าหดตัวลงถึงร้อยละ 9.5 อย่างไรก็ตาม นาย Chidu Narayanan เห็นว่า การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพของรัฐบาลจะมีส่วนสำคัญในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การให้เงินสดเพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจนโดยตรง รวมถึงภาครัฐกิจที่ได้รับผลกระทบ และ (2) การเร่งการใช้จ่ายงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน 1.2 ล้านล้านเปโซ โดยเฉพาะในส่วนนี้ หากรัฐบาลเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอย่างมากในช่วงครึ่งปีแรกของปีนี้จะช่วยกระตุ้น ความเชื่อมั่นและน่าจะเห็นการฟื้นตัวของภาคครัวเรือนของชาวฟิลิปปินส์ได้ภายในไตรมาสที่ 3 นอกจากนี้ ปัจจัยส่งเสริมสำคัญอีกประการคือการส่งเงินกลับประเทศของแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศ (OFWs) อย่างแข็งแกร่ง และเพิ่มขึ้นในปีนี้ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมาพบว่า ยอดเงินโอนกลับประเทศจากแรงงาน OFWs หดตัวอยู่ที่ร้อยละ 0.8

นาย Chidu Narayanan กล่าวเพิ่มเติมว่า แนวโน้มความต้องการใช้จ่ายของผู้บริโภคที่จะยังคงชะลอตัวในครึ่งแรกของปีนี้ คาดว่าจะส่งผลให้การเติบโตของสินเชื่อหดตัวลงเช่นกัน แม้ว่าปัจจุบันสภาพแวดล้อมของอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับต่ำ แต่เนื่องจากบริษัทต่างๆ ได้ชะลอแผนการขยายการลงทุนและไม่มีแรงจูงใจในการลงทุนเพิ่มเติม และพบว่าหลายโรงงานมีการดำเนินการผลิตต่ำกว่าขีดความสามารถจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวครั้งใหญ่ในปีที่ผ่านมา ทำให้คาดการณ์ว่าการเติบโตของสินเชื่อจะยังคงลดลง 2-3 เดือนเป็นนอย่างน้อย โดยหากไม่มีการลงทุนเพิ่มขึ้น ก็จะทำให้การปล่อยสินเชื่อของธนาคารยังคงอยู่ในภาวะอ่อนแอ อย่างไรก็ตาม ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด คาดว่าสินเชื่อจะสามารถกลับมาเติบโตอย่างแข็งแกร่งได้อย่างเร็วที่สุดในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ ทั้งนี้ ข้อมูลจากธนาคารกลางฟิลิปปินส์ (Bangko Sentral ng Philipinas: BSP) ระบุว่า การปล่อยสินเชื่อของธนาคารลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 14 ปี โดยในเดือนธันวาคม 2563 ลดลงร้อยละ 0.7 จากการขยายตัวร้อยละ 0.5 ในเดือนพฤศจิกายน 2563 นอกจากนี้ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดวิเคราะห์ว่าตัวเลขอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นในขณะนี้คาดว่าจะยังคงเพิ่มสูงขึ้นในครึ่งปีแรกของปีนี้ เนื่องจากฐานที่ต่ำในปี 2563 และราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น และคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปีนี้จะอยู่ที่ร้อยละ 3.5 สำหรับตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปีนี้จะเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 6.1 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 6.5 ในปี 2565 ซึ่งต่ำกว่าการประมาณการอย่างเป็นทางการของฟิลิปปินส์ที่ร้อยละ 6.5-7.5 ในปีนี้ และ ร้อยละ 8-10 ในปีหน้า

ผลกระทบและโอกาส/แนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการไทย

1. การใช้จ่ายภาคครัวเรือนของฟิลิปปินส์เป็นภาคส่วนสำคัญที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของประเทศ ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นกว่าร้อยละ 70 ของ GDP ของประเทศ โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การใช้จ่ายภาคครัวเรือนของฟิลิปปินส์มีอัตราการเติบโตที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้เศรษฐกิจของฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวโดดเด่นในภูมิภาคเอเชีย แต่การแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจฟิลิปปินส์อย่างหนัก โดยฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในประเทศที่มีการใช้มาตรการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดที่เข้มงวดที่สุดแห่งหนึ่งของโลกและยืดเยื้อเป็นเวลายาวนานหลายเดือน ซึ่งต้องแลกกับความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล รวมถึงได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ภาคครัวเรือนผ่านหลายช่องทาง เช่น ตลาดแรงงานที่อ่อนแอลง ยอดเงินส่งกลับประเทศของแรงงาน ฟิลิปปินส์ในต่างประเทศที่หดตัวลง และความไม่มั่นใจของประชาชนต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ยังคงไม่แน่นอน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้การใช้จ่ายของประชาชนชาวฟิลิปปินส์หดตัวอย่างมาก โดยการใช้จ่ายภาคครัวเรือนในปี 2563 พบว่ามีมูลค่าอยู่ที่ 12.92 ล้านล้านเปโซ ลดลงร้อยละ 7.9 จากปี 2562 ที่มีมูลค่า 14.03 ล้านล้านเปโซ หรือลดลงมากถึง 1.1 ล้านล้านเปโซ หรือเฉลี่ยอยู่ที่ 3.03 พันล้านเปโซต่อวัน โดยการใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ร่วงลงมาได้แก่ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าเช่า ค่าไฟ และค่าเช่าเพลง ทั้งนี้ การบริโภคที่หดตัวลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมประมาณ 1.04 ล้านล้านเปโซในปี 2563 หรือเฉลี่ยอยู่ที่ 2.8 พันล้านเปโซต่อวัน

2. ปัจจุบันการบริโภคภาคครัวเรือนยังคงประสบกับภาวะชะลอตัวโดยประชาชนยังไม่ออกมาจับจ่ายมากนัก แม้ว่ารัฐบาลจะผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ลงมาแล้วก็ตาม เนื่องจากผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น ประกอบกับรายได้ของครัวเรือนของชาวฟิลิปปินส์ที่ลดลงจากผลกระทบ COVID-19 นอกจากนี้ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมรูปแบบการใช้จ่ายของผู้บริโภคฟิลิปปินส์หันมาให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายสำหรับสิ่งของที่จำเป็นเป็นหลัก เช่น อาหาร เครื่องดื่ม เวชภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และสาธารณูปโภค เป็นต้น สำหรับการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือยหรือสินค้าไม่จำเป็นต่างๆ ต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการฟื้นตัวจากवासินค้ากลุ่มอื่นๆ นอกจากนี้ การบังคับใช้มาตรการด้านสาธารณสุขในที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น การตรวจวัดอุณหภูมิ และการรักษาระยะห่างทางสังคมทำให้ผู้บริโภคลดความสนใจที่อยากจะออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านและการจับจ่ายลง ดังนั้น การฟื้นตัวของค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือนของฟิลิปปินส์อย่างรวดเร็วในปีนี้น่าจะเป็นไปได้ยากตามการคาดการณ์ของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดดังกล่าว และด้วยภาวะการชะลอตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือนของฟิลิปปินส์จะเป็นแรงกดดันต่อการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้าไทยมายังฟิลิปปินส์ เนื่องจากอุปสงค์ที่ยังคงอ่อนแอในตลาด อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในตลาดที่มีศักยภาพในการส่งออกสินค้าไทยและจำเป็นต้องพึงพาการนำเข้าสินค้าหลายรายการ ทั้งนี้ หากสถานการณ์ COVID-19 คลี่คลาย คาดว่าการใช้จ่ายของผู้บริโภคในฟิลิปปินส์จะสามารถกลับมาเติบโตอย่างรวดเร็วโดยจะได้รับการขับเคลื่อนสำคัญจากกลุ่มผู้บริโภคชนชั้นกลาง ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด รวมทั้งควรปรับกลยุทธ์ทางการค้าให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ในขณะนี้

#aseanthai #aseannews #ข่าวสารอาเซียน #โควิด-19 #การใช้จ่ายภาคครัวเรือน #ฟิลิปปินส์
ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ